

PTICE NAŠIH KRAJEV

// Al Vrezec, Jurij Hanžel

Naslov za kopije objavljenih prispevkov:

Al Vrezec, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, p. p. 290, SI-1001 Ljubljana,
e-mail: al.vrezec@pms-lj.si

Naslov za sporočanje opazovanj redkih vrst: Jurij Hanžel, Komisija za redkosti,

DOPPS, Tržaška 2, SI-1000 Ljubljana, e-mail: jurij.hanzel@gmail.com

Obrazec za opis opazovanj redkih vrst:

http://www.ptice.si/images/stories/slike_novice/2010/obrazec_si.doc

Siva gos (*Anser anser*)

Nova gnezditvena lokaliteta – v letu 2014 je siva gos uspešno gnezdila na ribniku Komarnik, kjer je bil par opazovan že leta 2013 [BRAČKO, F. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 91].

foto: Borut Rubinič

Kreheljca (*Anas crecca*)

Hraške mlake so nova gnezditvena lokaliteta za to vrsto pri nas, saj je bila julija 2013 opazovana vodeča samica s tremi mladiči [BLAŽIČ, B. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 171].

foto: Vlado Jehart

Gozdni jereb (*Tetrastes bonasia*)

Nenavadna najdba mrtvega mladega samca (zdaj shranjenega v Prirodoslovnem muzeju Slovenije) v urbanem okolju Škofje Loke marca 2014, pri čemer gre za izjemno disperzijo te večinoma malo mobilne ptice [DENAC, M. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 92-93].

foto: Matej Vranič

Divji petelin (*Tetrao urogallus*)

Pri nas je divji petelin vezan na višje nadmorske višine in notranjost večjih gozdnih kompleksov, kar kaže na problem motenj s strani ljudi, število pa se je zmanjšalo zlasti v obsežnih gospodarskih gozdovih, tako da so danes najboljša območja za vrsto le še v višjih legah alpskega sveta [VREZEC, A. s. sod. (2014): *Gozdarski vestnik* 72 (10): 472-492].

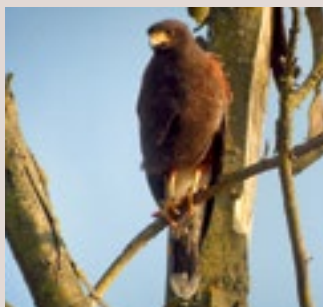
foto: Janez Papež

Zlatouhi ponirek (*Podiceps auritus*)

Par svatovsko obarvanih ptic je bil aprila in maja 2013 večkrat opažen na zadrževalniku Medvedce, kasneje pa še na Ormožu, a je bila gnezditve žal izključena [BORDJAN, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 94].

foto: Petra Vrh Vrezec

Rjavoperuti kanjar (*Parabuteo unicinctus*)

Prvi podatek za Slovenijo – en osebek te ameriške vrste, ki jo pogosto gojijo sokolarji, je bil aprila 2015 opazovan na Hraških mlakah [Komisija za redkosti – vir podatka: Dejan Grohar, Dare Šere].

izvirni foto: Dare Šere

Koconoga kanja (*Buteo lagopus*)

Mlad osebek te severnjaške vrste se je julija 2013 še vedno držal okolice zadrževalnika Medvedce, kar je eno najkasnejših opazovanj pri nas [BORDJAN, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 94].

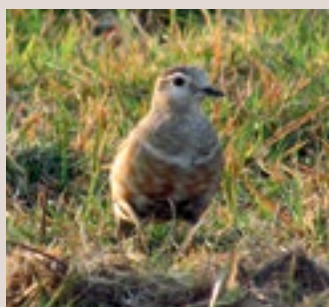
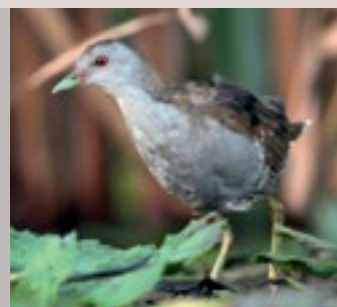
foto: Mark Zekhuis / Saxifraga

Mala tukalica (*Porzana parva*)

Na Ledavskem jezeru na Goričkem gnezdita tako grahasta kot mala tukalica, a obe le z nekaj pari [DENAC, K. & KMECL, P. (2014): *Ptice Goričkega*. – DOPPS, Ljubljana].

foto: Alen Ploj

Dular (*Charadrius morinellus*)

Sedemnajsti in osemnajsti podatek za Slovenijo – marca 2015 so bili opazovani trije osebek na Ljubljanskem barju in pet na zadrževalniku Medvedce [Komisija za redkosti – vir podatkov: Luka in Nejc Poljanec, Tilen Basle, Matej Gamser].

izvirni foto: Luka Poljanec

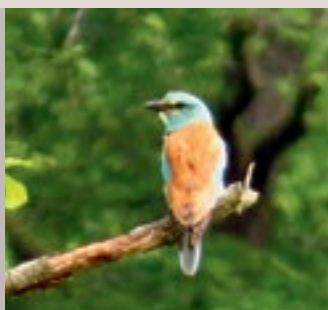
Kozača (*Strix uralensis*)

Čeprav je karta modelne primernosti življenjskega okolja pokazala na najugodnejša območja za vrsto v južni dinarski Sloveniji, pa so po modelu za kozačo ugodni gozdovi tudi v SV Sloveniji, kjer je bila v letih 2013 in 2014 prvič odkrita na Pohorju in Konjiški gori [VREZEC, A. s. sod. (2014): *Gozdarski vestnik* 72 (10): 472-492].

foto: Bojan Bratož

Zlatovranka (*Coracias garrulus*)

Na Ljubljanskem barju se redke zlatovranke še vedno tu in tam ustavijo na selitvi, nazadnje maja 2014 pri Vnanjih Goricah [KOTNIK, A. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 174-175].
izvirni foto: Alex Kotnik

Čebelar (*Merops apiaster*)

Na spomladanski selitvi so čebelarji pri nas opazovani vse pogostejše, redkeje jeseni, pa vendar so bili septembra 2013 opazovani kar na treh koncih, in sicer na Ljubljanskem barju, Kamniško-Bistriškem polju in v Ribniški dolini [BORDJAN, D., TRILAR, T. & KOZINA, A. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 95].
foto: Branko Brečko

Belohrbti detel (*Dendrocopos leucotos*)

Karta potencialne razširjenosti vrste v Sloveniji kaže na populacijske zgoščitve v južni Sloveniji, zlasti Trnovski gozd, Snežnik, Kočevsko in Gorjanci, ki jih naseljuje podvrsta *lifordi*, druga potencialna območja pa so v višjih legah Pohorja, Kamniško-Savinjskih Alp, Karavank, Boča in Julijskih Alp, kjer bi sicer pričakovali podvrsto *leucotos* [VREZEC, A. s sod. (2014): *Gozdarski vestnik* 72 (10): 472-492].
foto: Borut Rubinič

Južna postovka (*Falco naumanni*)

Mrtva prvoletna ptica, ki žal ni bila shranjena, je bila septembra 2014 najdena pri Divači, kar kaže na pognedditveno disperzijo iz bližnjih gnezdišč na Hrvaškem ali v Italiji in morda celo kaže na nov val kolonizacije vrste v Sloveniji [STANIČ, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 175].
foto: Miha Krofel

Sokol selec (*Falco peregrinus*)

Kot kaže, je s satelitskim oddajnikom opremljena ptica sibirske podvrste *calidus* z ruskega polotoka Jamal na selitvi proti zahodu preletela tudi Slovenijo [DIXON, A. s sod. (2012): *Falco* 39: 4-9].
foto: Martin Mollet / Saxifraga

Črnočeli srakoper (*Lanius minor*)

Pri Dolenjem Jezeru ob Cerkniškem jezeru je leta 2014 par uspešno vzredil kar tri mladiče [ŠERE, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 176-177].
izvirni foto: Dare Šere

Hribski škrljanec (*Lullula arborea*)

V pašnem poskusu na Podgorskem krasu leta 2012 se je izkazalo, da paša pozitivno vpliva na hribskega škrljanca, rjavega srakoperja in velikega strnada, prav nasprotno pa na poljskega škrljanca in vrtnega strnada, [KMECL, P., FIGELJ, J. & TOUT, P. (2014) v BUZAN, E.V. & PALLAVICINI, A. (ur): Biodiversity Conservation of Karst Ecosystems (BioDiNet). *Padova University Press*, Koper: 46-63].
foto: Al Vrezec

Laški škrljanec (*Melanocorypha calandria*)

Tretji podatek za Slovenijo – en osebek je bil maja 2015 opazovan v Sečoveljskih solinah [Komisija za redkosti – vir podatka: Iztok Škornik].
izvirni foto: Iztok Škornik

Belovrati muhar (*Ficedula albicollis*)

Vrsta je kot kaže toploljubna, saj zaseda pretežno gozdove na strmih pobočjih ali v nižinah, izogiba pa se večjemu deležu iglavcev v sestojih. Pri nas je razširjena samo v vzhodni polovici države [VREZEC, A. s sod. (2014): *Gozdarski vestnik* 72 (10): 472-492].
foto: Gregor Bernard

Mali muhar (*Ficedula parva*)

Prvič je bil pojoči samec zabeležen na Gorjancih, in sicer junija 2014 v gozdnem rezervatu Kobile, kar je nova gnezditvena lokaliteta za vrsto pri nas [DENAC, M. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 97].
foto: Mark Zekhuis / Saxifraga

Rumena pastirica (*Motacilla flava*)

Prvo opazovanje podvrste *M. f. superciliaris* pri nas, in sicer marca 2011 v Škocjanskem zatoku [STANIČ, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 97].
izvirni foto: Domen Stanič

Črnohlavi strnad (*Emberiza melanocephala*)

V SV Sloveniji gre za izjemno redko vrsto, ki pa je bila v letu 2014 opazovana kar dvakrat, in sicer maja v Gajevcih in junija v Sestrzah [BRAČKO, F. & BOMBEK, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 98].
foto: Dare Šere

